

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 22/2/2024
Αρ. πρωτ.: 73/20655

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 2748/22-1-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποδεκτών, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σχετικά με τα μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της γεωργο-κτηνοτροφικής παραγωγής, σας ενημερώνουμε ότι, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022 (υλοποίηση έως 2025), ο επιχειρησιακός σχεδιασμός της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα, συμπεριλαμβανομένης της κτηνοτροφίας, περιλαμβάνει την αξιοποίηση πόρων, ύψους 2 δις ευρώ, οι οποίοι κατευθύνονται σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές δράσεις με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο.

Το πακέτο αυτό, το οποίο έχει εγκριθεί από την Ε.Ε., περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- ✓ Μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα
 - Νέοι Γεωργοί, με 420 εκατ. € για την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών, με διπλασιασμό του πριμ πρώτης εγκατάστασης και αυστηροποίηση του πλαισίου, με όρους και προϋποθέσεις επίτευξης πιο φιλόδοξων επιχειρηματικών στόχων και ουσιαστικής οικονομικής μεγέθυνσης των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 107 εκατ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, ενώ με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, εγκρίθηκαν πρόσφατα επιπλέον πόροι 81 εκατ. € για την ένταξη του συνόλου των 2.200 επιλαχόντων της συγκεκριμένης πρόσκλησης.
 - Σχέδια Βελτίωσης για την παραγωγική αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα, με αρχικό προϋπολογισμό 180 εκατ. €, δυνατότητα υπερδέσμευσης στα 230 εκατ. € και έμφαση σε επενδύσεις καινοτομίας, νέων ψηφιακών τεχνολογιών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Μετά και την παράταση που χορηγήθηκε με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, εκδηλώθηκε σημαντικό επενδυτικό ενδιαφέρον, καθώς υποβλήθηκαν 6.901 αιτήσεις στήριξης με συνολικό προϋπολογισμό προτεινόμενων επενδύσεων 704 εκατ. ευρώ και αιτούμενη δημόσια δαπάνη 403 εκατ. ευρώ περίπου.

Επίσης, προβλέφθηκε με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, η δυνατότητα κάλυψης του συνόλου των αιτήσεων στήριξης που θα κριθούν επιλέξιμες για ένταξη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και στον Έβρο.

- Νέα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, με 21,5 εκατ. € για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους (εργαλείο μικροπιστώσεων σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για παροχή δανείων έως 25.000€). Το σχετικό Ταμείο βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία και έχει ήδη υπερκαλύψει τους διαθέσιμους πόρους σε ζήτηση μικροδανείων από τους παραγωγούς. Συνεπεία της υψηλής ζήτησης που εκδηλώθηκε στο μέτρο, με πρόσφατη απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, προστέθηκαν επιπλέον πόροι της τάξης των 40 εκατ. €, διαμορφώνοντας τη συνεισφορά του ΠΑΑ στα 61,5 εκατ. €.
- Μικρά εγγειοβελτιωτικά - αρδευτικά έργα υποδομής, με 40 εκατ. € για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού, καθώς και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το μέτρο προκηρύχθηκε και μετά από χορήγηση πρόσθετης υπερδέσμευσης, εγκρίθηκαν έργα, ύψους 240 εκατ. €.
- Αγροτική Οδοποιία, με 43 εκατ. € για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 97 εκατ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε.
- Ενίσχυση της ποιότητας στην παραγωγή, με 41 εκατ. € για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας στρατηγικής προτεραιότητας προϊόντων, όπως το βαμβάκι (πιστοποίηση κατά AGRO) και τη βελτίωση της εξωστρέφειάς τους. Το μέτρο προκηρύχθηκε και πρόσφατα ολοκληρώθηκε και η υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης από τους υποψηφίους.
- ✓ Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, το μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
 - Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, με 490 εκατ. € και έμφαση στη διατήρηση της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τη στήριξη των παραγωγών που έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές και μεθόδους καλλιέργειας ή εκτροφής. Στο μέτρο διαθέσαμε επιπλέον 215 εκατ. ευρώ για την ικανοποίηση του ιδιαίτερα αυξημένου ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε με προτεραιότητα στη Βιολογική Κτηνοτροφία, διαμορφώνοντας το συνολικό ποσό στα 705 εκατ. €, το μεγαλύτερο που διατέθηκε ποτέ στην Βιολογική παραγωγή, συμπεριλαμβανομένης για πρώτη φορά και της μελισσοκομίας.
 - Μείωση των νιτρικών στη Γεωργία, με 150 εκατ. € για την προστασία των ευαίσθητων στη ρύπανση από αγροχημικά, γεωργικών οικοσυστημάτων και περιοχών. Το μέτρο προκηρύχθηκε, ενώ έχει ολοκληρωθεί και η ένταξη των δικαιούχων σε αυτό.

Επιπλέον, ανακοινώθηκε από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, και νέα πρόσκληση στο συγκεκριμένο μέτρο, ύψους 100 εκατ. €, για τις πληγείσες από τις πρόσφατες θεομηνίες περιοχές, ενώ δόθηκε και ετήσια παράταση στους δικαιούχους του ισχύοντος προγράμματος απονιτροποίησης σε όλη τη χώρα με 50 εκατ. €.

- Ευζωία των ζώων, με 45 εκατ. € για τη βελτίωση των συνθηκών εκτροφής, την καλή διαβίωση των παραγωγικών ζώων και την αειφορική ανάπτυξη του κτηνοτροφικού τομέα με σεβασμό στην ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών. Πρόσφατα, ολοκληρώθηκε η προκήρυξη του Μέτρου για τη χοιροτροφία, ύψους 28 εκατ. €.
- ✓ Μέτρα για την τόνωση του γεωργικού εισοδήματος και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών
 - Εξισωτική Αποζημίωση, με 250 εκατ. € κατ' έτος για την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας, σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Επίσης, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των πρόσφατων θεομηνιών στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022:

- προβλέπεται το Μέτρο 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (φυτικό, ζωικό, και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα», μέσω του οποίου παρέχεται στήριξη στους παραγωγούς (φυσικά και νομικά πρόσωπα, συνεταιρισμούς) και λοιπούς φορείς (ΤΟΕΒ) να αποκαταστήσουν το παραγωγικό δυναμικό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τους (γεωργικές καλλιέργειες, ζωικό κεφάλαιο και υποδομές).

Η ένταση ενίσχυσης για τις εν λόγω επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις ανέρχεται έως 100%. Το Μέτρο διαθέτει πόρους της τάξης των 45 εκατ. ευρώ δημόσια δαπάνη και την ευθύνη εφαρμογής του έχει αναλάβει ο ΕΛΓΑ.

Ήδη, ανακοινώθηκε από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, η ενεργοποίηση του συγκεκριμένου Μέτρου για την ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου, καθώς και την αποκατάσταση ζημιών σε σταβλικές εγκαταστάσεις. Για τη μελισσοκομία επιλέξιμη είναι η αγορά μελισσοσμηνών και κυψελών.

- καταρτίζεται, προκειμένου να διαβουλευτεί και υποβληθεί προς έγκριση στην Ε.Ε., νέο γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο με διετή διάρκεια για την ενίσχυση των παραγωγών στις παρακάρλιες περιοχές, των οποίων οι εκμεταλλεύσεις είναι πλημμυρισμένες. Οι εκτιμώμενοι πόροι που θα διατεθούν στη συγκεκριμένη παρέμβαση, θα προκύψουν στη βάση μελέτης που έχει ήδη ανατεθεί για τον υπολογισμό της απώλειας εισοδήματος ανά είδος καλλιέργειας.

Παράλληλα, έχει ενεργοποιηθεί και το Εθνικό Στρατηγικό μας Σχέδιο (ΣΣ ΚΑΠ) για την περίοδο 2023-2027, το οποίο εγκρίθηκε από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο 2022 και στο οποίο έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των τομεακών προγραμμάτων (ελαιόλαδο, οπωροκηπευτικά, οίνος, μέλι) σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές – κλιματικές (οικολογικά προγράμματα) και κοινωνικές δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Σε αυτό το πλαίσιο, μεταξύ άλλων μέτρων για τη συνολικότερη αναδιάρθρωση του ΕΛΓΑ, εξετάστηκε και η δυνατότητα αξιοποίησης των διαθέσιμων από τη νέα ΚΑΠ εργαλείων διαχείρισης κινδύνων [Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/2115, άρθρο 76], όπως η επιδότηση ασφαλιστρού για την κάλυψη ζημιών στην αγροτική παραγωγή από κινδύνους υψηλού ρίσκου. Σχετική πρόταση περιλήφθηκε στην 1^η τροποποίηση του ΣΣ ΚΑΠ και υποβλήθηκε προς έγκριση στις υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής.

Επίσης, προδημοσιεύθηκε και νέα πρόσκληση Νέων Γεωργών που αφορά στην παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023- 2027.

Περαιτέρω, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα συμβάλλουν σημαντικά και οι πόροι που ήδη έχουν δεσμευτεί στο τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης

2014-2020, ύψους 7 δις ευρώ περίπου, πόροι που μεταφράζονται σε χιλιάδες επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, οι οποίες αυτή τη στιγμή υλοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Ειδικότερα, για την κτηνοτροφία υλοποιούνται παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παρέχοντας κίνητρα, κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκ. € και υπερεδεσμεύσει επιπλέον πόρους ύψους 300 εκατ. €) και της μεταποίησης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερεδεσμευτεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων που υλοποιούνται) αντίστοιχα,
- προώθηση της μεταποίησης μέσα από τις δράσεις των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων LEADER, στα οποία έχουν διατεθεί πάνω από 600 εκατ. €.
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας (στο μέτρο σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί),
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργικών εγκαταστάσεων (συνδυασμός των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης),
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες (ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες στα μέτρα των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και της συνεργασίας που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €).

Επίσης, υλοποιούνται γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως π.χ. οι δράσεις για τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία (συμπεριλαμβανομένης της μελισσοκομίας), τη διατήρηση των σπάνιων φυλών ζώων, τη γενετική βελτίωση ζώων κ.λπ.

Επιπλέον, ολοκληρώθηκαν οι εντάξεις στο μέτρο των Γεωργικών Συμβουλών με 94 εκ. €, μέσω του οποίου θα παρέχονται δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε γεωργούς και κτηνοτρόφους από εξειδικευμένους παρόχους - δομές γεωτεχνικών και λοιπών επιστημόνων. Επίσης, σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ Δήμητρα υλοποιούνται προγράμματα κατάρτισης για Νέους Γεωργούς που εντάσσονται ως δικαιούχοι στο αντίστοιχο μέτρο του ΠΑΑ.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχουν ενεργοποιηθεί:

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων)
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

Αναφορικά με την προσέλκυση νέων αγροτών, αποτελεί δέσμευση αλλά και κεντρικό στόχο της Κυβέρνησης, η αύξηση του αριθμού των κατ' επάγγελμα νέων αγροτών κατά 60.000 μέχρι το 2027. Πιο συγκεκριμένα, μέσα σε μόλις 6 μήνες, πάνω από 16.000 νέοι αγρότες έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα Νέων Γεωργών με κονδύλια ύψους 527 εκ ευρώ, που αντιστοιχεί στο αυξημένο «ποσό» της ενίσχυσης των 40.000 ευρώ ανά αγρότη. Επιπλέον, εντάξαμε 2.200 επιλαχόντες στο πρόγραμμα ενίσχυσης Νέων Αγροτών αυξάνοντας τον προϋπολογισμό του προγράμματος κατά 81 εκατ. ευρώ, φθάνοντας δηλαδή πάνω από 600 εκ. ευρώ.

Στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022, στόχος του προγράμματος ενισχύσεων νέων γεωργών είναι επιπλέον της προσέλκυσης και διατήρησης στον τομέα νέων σε ηλικία γεωργών, η διευκόλυνση της βιώσιμης επιχειρηματικής ανάπτυξης σε αγροτικές περιοχές καθώς και η προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης, της ισότητας των φύλων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των γυναικών στη γεωργία. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η παροχή κατ' αποκοπή οικονομικής στήριξης σε νέους που κατά το έτος υποβολής της αίτησης στήριξης δεν έχουν υπερβεί

το 40° έτος της ηλικίας τους για την είσοδο και παραμονή στη γεωργική απασχόληση και την πρώτη τους εγκατάσταση, ως αρχηγών, σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Περαιτέρω, για τη στήριξη της εγχώριας παραγωγής, και τις πολιτικές που ακολουθούνται στο πεδίο αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Συστημάτων Καλλιέργειας & Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ αναφέρονται τα εξής:

Όσον αφορά στην πολιτική που ασκείται στον τομέα των οπωροκηπευτικών, σημειώνεται ότι το ΥΠΑΑΤ στηρίζει και προωθεί τον εν λόγω τομέα μέσω των Οργανώσεων Παραγωγών με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, της ελκυστικότητας των Οργανώσεων Παραγωγών και του ειδικού στόχου της διατήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος. Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, δύνανται να υλοποιούν δράσεις που αφορούν στην προώθηση και βελτίωση εμπορίας των προϊόντων τους, στην απόσυρση προϊόντων από την αγορά μέσω της δωρεάν διανομής, όπως και σε περιβαλλοντικές δράσεις (ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιέργειας, καταπολέμηση ασθενειών με φιλοπεριβαλλοντικά μέσα κ.λπ.) καθώς και τη δράση αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους, σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, 891/2017, 892/2017, 2021/2115 και 2022/126, καθώς και την αριθ. 1400/395263/22-12-2023 απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων στον τομέα των οπωροκηπευτικών, στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027» (Β'7430/29-12-2023) και την αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, της 20.12.2013, σ.671), (ΕΕ) αριθ. 2017/891 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 4) και (ΕΕ) αριθ. 2017/892 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 57), σχετικά με τα κριτήρια αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών και την Εθνική Στρατηγική για βιώσιμα Επιχειρησιακά Προγράμματα στον τομέα των Οπωροκηπευτικών» (Β'5/5-1-2018), όπως ισχύουν.

Επιπρόσθετα, στη νέα ΚΑΠ (2023-2027) και το Στρατηγικό Σχέδιο που θα υλοποιηθεί, στις τομεακές παρεμβάσεις των οπωροκηπευτικών, οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων, θα περιλαμβάνουν υποχρεωτικά σε ποσοστό 2%, δράσεις που έχουν στόχο την έρευνα περί των βιώσιμων μεθόδων παραγωγής και ανάπτυξή τους, συμπεριλαμβανομένων της ανθεκτικότητας έναντι των επιβλαβών οργανισμών και των ζωνοδόσων και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, των καινοτόμων πρακτικών και των τεχνικών παραγωγής που ενισχύουν την οικονομική ανταγωνιστικότητα και δίνουν ώθηση στην ανάπτυξη αγορών.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (ΕΜΑΣ), σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας υπάρχουν στον τομέα των οπωροκηπευτικών:

- 126 Οργανώσεις Παραγωγών και 1 Ένωση Οργανώσεων Παραγωγών (2022)
- 132 Οργανώσεις Παραγωγών και 1 Ένωση Οργανώσεων Παραγωγών (2021)
- 133 Οργανώσεις Παραγωγών και 1 Ένωση Οργανώσεων Παραγωγών (2020)

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται:

- στοιχεία εκτάσεων για το έτος 2023 καλλιεργούμενων φυτών αρμοδιότητας του Τμήματος Κηπευτικών, Ανθοκομίας, Καλλωπιστικών, Αρωματικών-Φαρμακευτικών Φυτών και Εναλλακτικών Καλλιεργειών
- στοιχεία εκτάσεων της τελευταίας τριετίας των καλλιεργειών αρμοδιότητας του Τμήματος Βιομηχανικών Φυτών (Βαμβάκι και Λοιπά Κλωστικά Φυτά, Καπνός, Ζαχαρότευτλα, Ενεργειακές Καλλιέργειες)

της Διεύθυνσης Συστημάτων Καλλιέργειας και Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ:

Τμήμα Κηπευτικών, Ανθοκομίας, Καλλωπιστικών, Αρωματικών-Φαρμακευτικών Φυτών και Εναλλακτικών Καλλιεργειών

	ΕΚΤΑΣΕΙΣ (ha)
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	1.059,39
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	11.992,53
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	37.036,51
ΓΕΩΜΗΛΑ	10.822,79
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	10.949,37
ΣΠΑΡΑΓΓΙ	1.506,63

Τμήμα Βιομηχανικών Φυτών

Λοιπές καλλιέργειες

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	ΕΤΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (εκτάρια)	Πλήθος ΑΦΜ
ΚΑΠΝΟΣ	2021	10.117	10.275,83
	2022	7.568,95	8.055
	*2023	6.052,76	6.315
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	2021	93.296,52	23.280
	2022	92.448,03	28.438
	*2023	58.506,18	14.392
ΒΙΟΜΧ. ΚΑΝΝΑΒΗ	2021	130,69	145
	2022	104	120
	*2023	40,4	110
ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΛΑ	2021	396,89	107
	2022	72,25	20
	*2023	32,87	16

Στον ανωτέρω πίνακα (Λοιπές καλλιέργειες) παρουσιάζεται μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων κατά τα έτη 2021-2023. Η αυξημένη συχνότητα εμφάνισης ακραίων καιρικών φαινομένων, οι κλιματικές συνθήκες και το αυξημένο κόστος εισροών λόγω ενεργειακής κρίσης (Ουκρανία) είναι παράγοντες που έχουν συμβάλει στη μείωση των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Τα μέτρα της νέας ΚΑΠ σκοπό έχουν τον περιορισμό του φαινομένου και την ισορροπία μεταξύ γεωργίας-περιβάλλοντος, στηρίζοντας τους παραγωγούς.

Βαμβάκι

ΕΤΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (εκτάρια)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (σύσπορου) (χιλ. τόνοι)	ΤΙΜΗ (€/κιλό)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (εκκοκκισμένου) (χιλ. τόνοι)	ΑΠΟΔΟΣΗ (κιλά/στρ)	Αριθμός παραγωγών	Συνδεδεμένη Ενίσχυση (€/στρ)
------	---------------------	--	------------------	---	-----------------------	----------------------	------------------------------------

2021	262.295,42	869,240010	0,70€/kgr	295,286284	333	43.773	70,249
2022	253.967,04	915,335474	0,73€/kgr	321,553142	360	42.966	72,560
2023*	230.181,90	616,000				39.378	

Το βαμβάκι εξακολουθεί να αποτελεί μέγιστο τομέα της οικονομίας στη χώρα μας, ενώ, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η χώρα μας πρωταγωνιστεί, καθώς διαθέτει το 80% των ευρωπαϊκών εκτάσεων βαμβακοκαλλιέργειας, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στις σημαντικότερες χώρες παραγωγής βαμβακιού. Το ΥΠΑΑΤ εξακολουθεί να ενεργεί με πάγιο στόχο του την ενίσχυση της καλλιέργειας και των βαμβακοπαραγωγών. Συγκεκριμένα, με την εφαρμογή της νέας ΚΑΠ και σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο [Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/2115], το οποίο τίθεται σε εφαρμογή από το έτος 2023, για την καλλιέργεια βαμβακιού χορηγείται ειδική (συνδεδεμένη) ενίσχυση. Στο στρατηγικό σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) της χώρας μας αναφέρονται οι όροι και οι προϋποθέσεις (βασικές εκτάσεις, αποδόσεις, διεπαγγελματικές οργανώσεις, ποσά αναφοράς) και έχουν ληφθεί υπόψη τα δεδομένα του προηγούμενου καθεστώτος της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το βαμβάκι.

Το ποσό της εν λόγω ενίσχυσης ανέρχεται σε 733,98 €/εκτάριο για βασική έκταση 250.000 εκταρίων και συνολικό προϋπολογισμό 184 εκατ. €, ο οποίος ισχύει από το έτος 2021, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2020/2220, ο οποίος θέσπιζε μεταβατικές διατάξεις για τα έτη 2021 και 2022. Η εν λόγω ενίσχυση θα συνεχίσει να χορηγείται στα ίδια επίπεδα (733,98 €/εκτάριο) μέχρι και το έτος 2027. Σε περίπτωση υπέρβασης της έκτασης αναφοράς, η ενίσχυση μειώνεται αναλογικά. Επισημαίνεται ότι τα τελευταία πέντε έτη παρατηρείται υπέρβαση της βασικής καλλιεργούμενης έκτασης (>250.000 εκτάρια), γεγονός που επιφέρει αναλογική μείωση της συνδεδεμένης ενίσχυσης. Ως εκ τούτου, το ύψος της συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα του βαμβακιού για την καλλιεργητική περίοδο 2022, ήταν 725,60 ευρώ/εκτάριο. Επιπλέον, συνεχίζει να χορηγείται ενίσχυση 2€/ha στα μέλη διεπαγγελματικών οργανώσεων, όπως και με την προηγούμενη ΚΑΠ.

Η συνδεδεμένη ενίσχυση δεν αποτελεί καινούργιο μέτρο, αλλά υπάρχει με τη μορφή της στρεμματικής στήριξης από το 2006 (πριν δινόταν ως ενίσχυση στην παραγωγή) και θα συνεχίσει να υπάρχει λόγω του Πρωτοκόλλου 4 της ΣΛΕΕ [ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ)]. Οι λεπτομέρειες χορήγησης της ανωτέρω ενίσχυσης καθορίζονται με την υπ' αριθμ. 472/158760/25-5-2023 ΥΑ (ΦΕΚ/Β/3523/2023).

Τομέας Ζάχαρης

Μετά την ένταξη της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης (EBZ) στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 320/2006, την εμπορική περίοδο 2007/2008, σταμάτησε η λειτουργία των εργοστασίων της EBZ στη Λάρισα και την Ξάνθη, με ταυτόχρονη καταστροφή του μηχανολογικού τους εξοπλισμού. Σημειώνεται ότι η εν λόγω καταστροφή ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για την καταβολή του πακέτου των ενισχύσεων που έλαβαν τόσο η EBZ όσο και οι τευτλοπαραγωγοί που σταμάτησαν την τευτλοκαλλιέργεια στις προαναφερόμενες περιοχές (Λάρισα και Ξάνθη).

Τον Νοέμβριο 2019 η Royal Sugar A.B.E.E., σε σύμπραξη με τη Συνεταιριστική Τράπεζα Κεντρικής Μακεδονίας, υπέγραψε συμφωνία με την EBZ και την Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. και ανέλαβε τη διαχείριση και λειτουργία των εργοστασίων παραγωγής ζάχαρης της EBZ στο Πλατύ Ημαθίας και στις Σέρρες. Η εν λόγω εταιρεία μίσθωσε τα εργοστάσια Πλατέως και Σερρών για 28 μήνες. Όσον αφορά στα υπόλοιπα εργοστάσια συνεχίζουν να είναι στην κυριότητα της EBZ, χωρίς να λειτουργεί κανένα από αυτά. Από τότε έως και σήμερα, τα παραγόμενα τεύτλα προορίζονται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή βιοαερίου και όχι για παραγωγή ζάχαρης. Αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι και το έτος 2022 η εν λόγω καλλιέργεια λάμβανε συνδεδεμένη ενίσχυση.

Περαιτέρω, για τη στήριξη της εγχώριας παραγωγής, η Διεύθυνση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ έχει προβεί στις κάτωθι ενέργειες ανά Τμήμα αρμοδιότητάς της:

Τμήμα Αμπέλου, Οίνου και Αλκοολούχων Ποτών

Στο εγκεκριμένο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ-ΚΑΠ) 2023-2027, περιλαμβάνεται το Τομεακό Πρόγραμμα Οίνου. Η Διεύθυνση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ (Τμήμα Αμπέλου, Οίνου και Αλκοολούχων Ποτών), ως ΕΦΔ, έχει στην αρμοδιότητά της τις παρεμβάσεις αμπελοοινικού τομέα και της Στήριξης Συνδεδεμένου Εισοδήματος-Φυτικής Παραγωγής.

Συγκεκριμένα και σχετικά με τον πρωτογενή τομέα της αμπελοκαλλιέργειας, εφαρμόζονται τα κάτωθι:

1. Π2. 58.1 Πρόγραμμα Αναδιάρθρωσης και μετατροπής αμπελώνων οينوποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου, με προϋπολογισμό ανά έτος 2024-2027 8.430.000 ευρώ.

Το πρόγραμμα καλύπτει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δράσεις:

α) την ποικιλιακή μετατροπή των αμπελώνων, συμπεριλαμβανομένου και του επανεμβολιασμού.

β) τη μετεγκατάσταση των αμπελώνων.

γ) τις βελτιώσεις των τεχνικών διαχείρισης των αμπελώνων που συνδέονται με τον στόχο του προγράμματος.

Δικαιούχοι είναι αμπελοκαλλιεργητές που κατέχουν αμπελώνες ή άδειες αναφύτευσης ή μετεγκατάστασης.

2. Το επιτραπέζιο σταφύλι συμπεριλαμβάνεται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/892 όσον αφορά στους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών, όπου δυνητικά δικαιούχοι της χρηματοδότησης Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) είναι οι αναγνωρισμένες Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.) και Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών (Ε.Ο.Π.).

3. Χορήγηση της συνδεδεμένης στήριξης στην καλλιέργεια κορινθιακής σταφίδας-Κωδικός Παρέμβασης-Π1-32.1 (υπ' αριθ. 2985/303884/2023/Β'5906 προαναφερόμενη ΥΑ).

Τμήμα Ελαιάς, Ελαιολάδου και Επιτραπέζιας Ελιάς

Στο εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τη νέα ΚΑΠ 2023-2027 προβλέπεται η παρέμβαση Π2.47.2 - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ (ΟΕΦ). Στα προγράμματα αυτά μπορούν να συμμετάσχουν αναγνωρισμένες Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.) ή Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών (Ε.Ο.Π.) του ελαιοκομικού τομέα και οι επιλέξιμες δραστηριότητες αφορούν σε:

- επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία, έρευνα και πειραματικές και καινοτόμες μεθόδους παραγωγής,
- κατάρτιση των ελαιοπαραγωγών, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών,
- εφαρμογή συστημάτων ιχνηλασιμότητας και πιστοποίησης,
- προώθηση, επικοινωνία και εμπορία, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων και των δραστηριοτήτων που αποσκοπούν ιδίως στην ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τα συστήματα ποιότητας της Ένωσης και τη σημασία της υγιεινής διατροφής και στη διαφοροποίηση και την ενοποίηση των αγορών,
- εφαρμογή συστημάτων ποιότητας και
- συμβουλευτικές υπηρεσίες και τεχνική βοήθεια.

Τμήμα Αξιοποίησης Προϊόντων Φυτικής Προέλευσης

Στο εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τη νέα ΚΑΠ 2023-2027 προβλέπεται ότι, ανάμεσα στα άλλα, η βιομηχανική τομάτα, τα πορτοκάλια που οδηγούνται προς χυμοποίηση, καθώς και η κορινθιακή σταφίδα εντάσσονται στο καθεστώς της συνδεδεμένης ενίσχυσης. Για τις λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω συνδεδεμένων ενισχύσεων στο πλαίσιο του, έχουν εκδοθεί οι σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις.

Τμήμα Αξιοποίησης Κρέατος, Αυγών και λοιπών Προϊόντων Ζωικής προέλευσης

Πραγματοποιούνται διαρκείς έλεγχοι στη διακίνηση κρέατος και αυγών, βάσει των υπ' αριθ. 1384/41923/16-03-2018 (Β'1127) ΚΥΑ «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών 178/2002, 882/2004 και 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Εκτελεστικών Κανονισμών 931/2011 και 1337/2013 της Επιτροπής, σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση του κρέατος, καθώς και τη διενέργεια επίσημων ελέγχων στην αγορά κρέατος» και 1618/162339/25-06-2021 (Β'2734) ΥΑ «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και (ΕΚ) 589/2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον τομέα των αυγών και για την υποχρεωτική ηλεκτρονική διαδικτυακή σύνδεση του κλάδου της αγοράς αυγών στο σύστημα ΑΡΤΕΜΙΣ», οι οποίοι έλεγχοι διασφαλίζουν την ορθή λειτουργία της αγοράς και την προστασία του εισοδήματος του παραγωγού.

Τμήμα Αξιοποίησης Γάλακτος και Γαλακτοκομικών Προϊόντων

Πραγματοποιούνται διαρκείς έλεγχοι στη διακίνηση γάλακτος και προϊόντων γάλακτος, βάσει της υπ' αριθ. 838/51008/14-03-2019 (Β'964) ΚΥΑ «Μέτρα ελέγχου της αγοράς γάλακτος». Πέραν του συστηματικού τακτικού ελέγχου στην αγορά του γάλακτος, πραγματοποιούνται με συνέργεια δράσεων και συνασπισμό δυνάμεων από μικτά ελεγκτικά κλιμάκια όλων των φορέων του ΥΠΑΑΤ, όπως και σε άλλες κατηγορίες τροφίμων, έκτακτοι στοχευμένοι έλεγχοι με τη συνδρομή και άλλων φορέων και θεσμών.

Επισημαίνονται τα διαθέσιμα εργαλεία στήριξης της γαλακτοπαραγωγού κτηνοτροφίας:

- Η στήριξη του κλάδου μέσα από της άμεσες ενισχύσεις, την ενίσχυση του γάλακτος των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης του νέου ΠΑΑ. Το νέο ΠΑΑ αποτελεί πηγή χρηματοδότησης για τη στήριξη των Οργανώσεων Παραγωγών, για τη δημιουργία τους, αλλά και την εμπορική δραστηριοποίησή τους, καθώς και για ευρύτερες συμπράξεις με ερευνητικά κέντρα ή φορείς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους, την ανάπτυξη καινοτομιών, καθώς και ενδεχομένως τη δημιουργία συμπράξεων πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης / εμπορίας / διάθεσης των προϊόντων στην κατεύθυνση της ενίσχυσης των τοπικών προϊόντων, του εξαγωγικού προσανατολισμού και της διασύνδεσης με τον τουρισμό.
- Η δημιουργία βιώσιμων Οργανώσεων Παραγωγών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των παραγωγών γάλακτος, όπου και αν αυτοί βρίσκονται ανά τη χώρα. Συντονισμένοι θα έχουν τη δυνατότητα να διαπραγματευτούν καλύτερα τόσο τις τιμές των προϊόντων τους όσο και τις τιμές και το κόστος των εισροών τους, ενώ θα μπορούν ενωμένοι να διαχειριστούν τις όποιες κρίσεις ανακύψουν, όπως π.χ. την αναζήτηση εναλλακτικής διάθεσης του προϊόντος τους, εάν παραστεί ανάγκη.
- Για τη στήριξη των μικρών μονάδων παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, καθετοποιημένων ή μη, έχουν εκδοθεί εθνικά μέτρα και παρεκκλίσεις από το ενωσιακό πλαίσιο των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 852/2004 και (ΕΚ) αριθ. 853/2004, στην κατεύθυνση της στήριξης και της διευκόλυνσης της μικρής, τοπικής και παραδοσιακής παραγωγής [υπ' αριθ. 3724/162303/22-12-2014 (Β'3438) ΚΥΑ].
- Στην προσπάθεια της προβολής και προώθησης των γαλακτοκομικών προϊόντων που παράγονται από εγχώρια πρώτη ύλη, έχει θεσπιστεί το Εθνικό Σήμα σε εφαρμογή του ν.4072/2012 (Α'86). Με βάση την υπ' αριθμ. Κ4-7838/28-05-2014 (Β/1432/04.06.2014) ΚΥΑ, ως φορέας απονομής του Ελληνικού Σήματος στο γάλα και στα γαλακτοκομικά προϊόντα, ορίστηκε ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, στον οποίο υποβάλλονται οι σχετικές αιτήσεις από ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Απαιτείται προώθηση και γνωστοποίηση στο ευρύ καταναλωτικό κοινό της διαφοροποίησης του εν λόγω σήματος, η οποία θα γίνει συντονισμένα από την αρμόδια Γενική Γραμματεία Εμπορίου.
- Στο πλαίσιο λειτουργίας της ΕΕ, η διακίνηση γάλακτος μεταξύ των Κρατών-Μελών για τη μεταποίηση και παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων ή άλλων τροφίμων δεν αντίκειται στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Οι ποσότητες γάλακτος που εισέρχονται στη χώρα βάσει του τελωνειακού κώδικα της ΕΕ, από τη στιγμή που μεταποιούνται ουσιαστικά στη χώρα μας, το τελικώς παραγόμενο θερμικά επεξεργασμένο γάλα ή γαλακτοκομικό προϊόν χαρακτηρίζεται ελληνικό

προϊόν. Για τον λόγο αυτό, η χώρα μας, μετά τη διαβούλευση στο πλαίσιο της ΕΕ, θέσπισε με τον ν.4492/2017 (Α'156) και την αριθμ. 1710/51865/4-04-2018 (Β'1295) ΥΑ (με τις λεπτομέρειες εφαρμογής), την υποχρεωτική αναγραφή προέλευσης του γάλακτος στα γαλακτοκομικά προϊόντα, η οποία τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή στις 19/4/2018 και αναμένεται να λειτουργήσει προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της διαφάνειας της αγοράς, της στήριξης της ελληνικής κτηνοτροφίας και της αποφυγής παραπλάνησης του καταναλωτή. Η υποχρεωτική αναγραφή προέλευσης αφορά στο σύνολο των γαλακτοκομικών προϊόντων και όχι μόνο στα προϊόντα ΠΟΠ που τυγχάνουν ήδη ειδικής προστασίας. Έτσι, είναι υποχρεωτική η αναγραφή της προέλευσης του εισαγόμενου γάλακτος που χρησιμοποιήθηκε στην παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, κάτι που δεν ισχύει μέχρι σήμερα για τα προϊόντα που δεν είναι ΠΟΠ και δεν μπορούσε να απαιτηθεί από τους μεταποιητές - παραγωγούς γαλακτοκομικών προϊόντων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ισοσκελιστεί το συνολικό ισοζύγιο γάλακτος στη χώρα.

Για την περαιτέρω στήριξη της αγροτικής παραγωγής, των σχημάτων παραγωγής και των καλλιεργούμενων εκτάσεων, η χώρα μας, έχει αξιοποιήσει από το 2015 το εργαλείο που προσέφερε η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) και ονομαζόταν καθεστώς της συνδεδεμένης ενίσχυσης [αρ. 52, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013]. Το καθεστώς αυτό συνεχίζεται και την πενταετία 2023-2027, σύμφωνα με το εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τη νέα ΚΑΠ. Επισημαίνεται ότι οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ (Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας & Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής και Διεύθυνση Αξιοποίησης & Τεχνολογίας Τροφίμων) έχουν εκδώσει τις κάτωθι Υπουργικές Αποφάσεις για τη χορήγηση των αναφερομένων συνδεδεμένων ενισχύσεων:

- Για την καλλιέργεια του σκληρού σίτου, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 557/173123/06.06.2023 (ΦΕΚ Β' 3781/12.06.2023) ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης για το σκληρό σιτάρι σε εκτέλεση του άρθρου 32 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2021/2115 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, στα πλαίσια του Στρατηγικού σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027». Η εκτιμώμενη τιμή συνδεδεμένης εισοδηματικής ενίσχυσης για την καλλιέργειά του είναι 100€/εκτάριο.
- Για την καλλιέργεια του μαλακού σίτου, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 623/193769/21.06.2023 (ΦΕΚ Β' 3992/22.06.2023) ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης στην καλλιέργεια μαλακού σίτου - Κωδικός Παρέμβασης - Π1-32.1 Στήριξη Συνδεδεμένου Εισοδήματος- Φυτική Παραγωγή Εκτός Πρωτεϊνούχων Καλλιεργειών, σε εκτέλεση του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, στα πλαίσια του Στρατηγικού σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027». Σύμφωνα με αυτή, το μαλακό σιτάρι ενισχύεται, για πρώτη φορά, και η εκτιμώμενη τιμή συνδεδεμένης εισοδηματικής ενίσχυσης για την καλλιέργειά του είναι 100€/εκτάριο.
- Για την καλλιέργεια του κριθαριού, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 624/193799/21.06.2023 (ΦΕΚ Β' 3993/22.06.2023) ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης για το κριθάρι σε εκτέλεση του άρθρου 32 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2021/2115 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, στα πλαίσια του Στρατηγικού σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027». Σύμφωνα με αυτή, το κριθάρι ενισχύεται, για πρώτη φορά, και η εκτιμώμενη τιμή συνδεδεμένης εισοδηματικής ενίσχυσης για την καλλιέργειά του είναι 100€/εκτάριο.
- Για την καλλιέργεια του αραβόσιτου, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 963/275934/08.09.2023 (ΦΕΚ Β' 5458/14.09.2023) /ΑΔΑ: Ψ6Β74653ΠΓ-042 ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης για τον αραβόσιτο, στο πλαίσιο της παρέμβασης Π1-32.1 «Στήριξη συνδεδεμένου εισοδήματος - φυτική παραγωγή» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027, σε εκτέλεση των άρθρων 32-35 του υπ' αρ. 2021/2115 Κανονισμού (Ε.Ε.) και του υπ' αρ. 2021/2116 Κανονισμού (Ε.Ε.) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου». Σύμφωνα με αυτή, ο αραβόσιτος ενισχύεται, για πρώτη φορά, και η εκτιμώμενη τιμή συνδεδεμένης εισοδηματικής ενίσχυσης για την καλλιέργειά του είναι 550€/εκτάριο, που είναι και η μέγιστη τιμή όλων των συνδεδεμένων ενισχύσεων.

- Για την καλλιέργεια του ρυζιού, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 953/275364/07.09.2023 (ΦΕΚ Β' 5538/20.09.2023) /ΑΔΑ:60Ξ34653ΠΓ-Μ4Ω ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης στην καλλιέργεια του ρυζιού - Κωδικός Παρέμβασης Π1-32.1 «Στήριξη Συνδεδεμένου Εισοδήματος-Φυτική Παραγωγή» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027, σε εκτέλεση των άρθρων 32-35 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2021/2115 και του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου». Η εκτιμώμενη τιμή συνδεδεμένης εισοδηματικής ενίσχυσης για την καλλιέργειά του είναι 300€/εκτάριο.
- Για την καλλιέργεια των οσπρίων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 954/275370/07.09.2023 (ΦΕΚ Β' 5535/20.09.2023) /ΑΔΑ: 66ΠΤ4653ΠΓ-ΚΣΗ ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης στην καλλιέργεια των οσπρίων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση - Κωδικός Παρέμβασης Π1-32.1 «Στήριξη Συνδεδεμένου Εισοδήματος-Φυτική Παραγωγή» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και του Κανονισμού(ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου». Η εκτιμώμενη τιμή συνδεδεμένης εισοδηματικής ενίσχυσης για την καλλιέργειά του είναι 285€/εκτάριο.
- Για τις καλλιέργειες των πρωτεϊνούχων σανοδοτικών ψυχανθών (μηδική-τριφύλλι), έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 955/275372/07.09.2023 (ΦΕΚ Β' 5418/13.09.2023) /ΑΔΑ: ΩΝΕΘ4653ΠΓ-ΜΥΛ ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης στην καλλιέργεια των πρωτεϊνούχων σανοδοτικών ψυχανθών - Κωδικός Παρέμβασης Π1-32.2 «Στήριξη συνδεδεμένου εισοδήματος - Φυτική παραγωγή Πρωτεϊνούχες Καλλιέργειες» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου». Η εκτιμώμενη τιμή συνδεδεμένης εισοδηματικής ενίσχυσης για την καλλιέργειά του είναι 83€/εκτάριο.
- Για τις καλλιέργειες των πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών ψυχανθών, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 956/275378/07.09.2023 (ΦΕΚ Β' 5533/20.09.2023) /ΑΔΑ: 6ΤΥ64653ΠΓ-ZBP ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης στην καλλιέργεια των πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών ψυχανθών - Κωδικός Παρέμβασης Π1-32.2 «Στήριξη συνδεδεμένου εισοδήματος - Φυτική Παραγωγή Πρωτεϊνούχες Καλλιέργειες» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου». Η εκτιμώμενη τιμή συνδεδεμένης εισοδηματικής ενίσχυσης για την καλλιέργειά του είναι 192€/εκτάριο.
- Για τη βιομηχανική τομάτα, έχουν εκδοθεί η υπ' αριθμ. 2775/275355/7-9-2023 (ΦΕΚ Β' 5453/14-9-2023) ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών για την εφαρμογή της χορήγησης συνδεδεμένης ενίσχυσης στη Βιομηχανική Τομάτα στο πλαίσιο της παρέμβασης Π1-32.1 «Στήριξη συνδεδεμένου εισοδήματος - φυτική παραγωγή» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023- 2027 (ΣΣ ΚΑΠ), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32-35 του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 και τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», καθώς και η υπ' αριθμ. 2987/303896/4-10-2023 ΥΑ τροποποίησης (ΦΕΚ Β' 5904/10.10.2023).
- Για το πορτοκάλι χυμοποίησης, έχουν εκδοθεί η υπ' αριθμ. 2776/275358/7-9-2023 (ΦΕΚ Β' 5453/14-9-2023) ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών για την εφαρμογή της χορήγησης συνδεδεμένης ενίσχυσης στο Πορτοκάλι Χυμοποίησης στο πλαίσιο της παρέμβασης Π1-32.1 «Στήριξη συνδεδεμένου εισοδήματος - φυτική παραγωγή» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023- 2027 (ΣΣ ΚΑΠ), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32-35 του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 και τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», καθώς και η υπ' αριθμ. 2986/303889/4-10-2023 ΥΑ τροποποίησης (ΦΕΚ Β' 5904/10.10.2023).
- Για την καλλιέργεια της κορινθιακής σταφίδας, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 2985/303884/4-10-2023 (ΦΕΚ Β' 5906/10-10-2023) ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της

συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της καλλιέργειας κορινθιακής σταφίδας, στο πλαίσιο της παρέμβασης Π1-32.1 «Στήριξη συνδεδεμένου εισοδήματος φυτική παραγωγή» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».

➤ Για την καλλιέργεια των μήλων, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 957/275382/07.09.2023 (ΦΕΚ Β' 5534/20.09.2023) ΥΑ με θέμα «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης εισοδηματικής στήριξης στην καλλιέργεια των μήλων - Κωδικός Παρέμβασης- Π1-32.1 Στήριξη Συνδεδεμένου Εισοδήματος- Φυτική Παραγωγή Εκτός Πρωτεϊνούχων Καλλιεργειών, σε εκτέλεση του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στα πλαίσια του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027».

➤ Για την καλλιέργεια του βαμβακιού, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 472/158760/25-5-2023 ΥΑ (ΦΕΚ/ Β/3523/2023), με θέμα «Καθορισμός των απαιτήσεων για τη χορήγηση της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι, στα πλαίσια του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 - 2027».

Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι η Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας και Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ έχει καταθέσει τις προτάσεις της στην 1η τροποποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027) αναφορικά με τους όρους επιλεξιμότητας για τους ενεργούς γεωργούς - δικαιούχους των συνδεδεμένων εισοδηματικών ενισχύσεων για τον αραβόσιτο, το κριθάρι και το ρύζι - (Κωδικός Παρέμβασης - Π1-32.1 Στήριξη Συνδεδεμένου Εισοδήματος- Φυτική Παραγωγή Εκτός Πρωτεϊνούχων Καλλιεργειών) και για τα πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή - (Κωδικός Παρέμβασης Π1-32.2 «Στήριξη συνδεδεμένου εισοδήματος - Φυτική Παραγωγή Πρωτεϊνούχες Καλλιέργειες), λαμβάνοντας υπόψη και τις εισηγήσεις της Διεύθυνσης Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ (αρ. πρωτ.: 837/86908/21-03-2023).

Όσον αφορά στη διασφάλιση της αυτάρκειας σε σιτηρά, σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας και Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ παρακολουθεί σε εβδομαδιαία βάση τις τιμές των δημητριακών (σιτηρά, ρύζι), καταχωρεί τα στοιχεία στην ευρωπαϊκή εφαρμογή «ISAMM», ενημερώνεται η ιστοσελίδα της Ε.Ε. και παρακολουθούνται στην Ειδική Επιτροπή Γεωργίας και εν συνεχεία στο μηνιαίο Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ και, ανάλογα με την περίπτωση, προτείνονται μέτρα ενίσχυσης ή ρύθμισης της αγοράς. Στην Ελλάδα, το ρύζι συνεχίζει να είναι μία δυναμική καλλιέργεια, με θετικό αντίκτυπο, ενώ δεν υπάρχει έλλειψη σιτηρών, καθότι η αγορά αυτορρυθμίζεται και οι εισαγωγές γίνονται από τον Ευρωπαϊκό χώρο. Η διέλευση των πλοίων μεταφοράς σιτηρών συνεχίζεται, αλλά με μεγαλύτερο κόστος ναύλων.

Περαιτέρω, για τη στήριξη της κτηνοτροφίας, το ΥΠΑΑΤ λαμβάνει μέτρα που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο πρωτογενής τομέας. Το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της περιόδου 2023-2027 αποτελεί το βασικό κείμενο πολιτικής για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα και των αγροτικών περιοχών της χώρας, απαντώντας στις σύγχρονες προκλήσεις, μέσα από μία ισορροπημένη προσέγγιση των φιλοδοξιών της νέας ΚΑΠ για μία περισσότερο ανθεκτική, πράσινη και ψηφιακή Γεωργία, σε εναρμόνιση με τις αντίστοιχες προτεραιότητες των στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις αυτές έχουν ως σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, τη βελτίωση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και την αναβάθμιση των υποδομών τους με στόχο τη βιωσιμότητα της Γεωργίας, παρέχοντας ισχυρά κίνητρα για τον πράσινο και ψηφιακό εκσυγχρονισμό της, τη συλλογική οργάνωση των παραγωγών και την ηλικιακή ανανέωση του πρωτογενούς τομέα. Επίσης, βασικός στόχος του ΣΣ ΚΑΠ είναι η ανάγκη απλούστευσης των διαδικασιών και η μείωση της γραφειοκρατίας. Το ΣΣ ΚΑΠ αποτυπώνει το σύνολο των αναγκαίων παρεμβάσεων, βάσει των αναγνωρισμένων και ιεραρχημένων αναγκών, και οι ενωσιακοί πόροι ανέρχονται περίπου στα 14 δισ. € για την περίοδο 2023-2027.

Πιο συγκεκριμένα:

➤ Όσον αφορά στον Πυλώνα II, βάσει του εγκεκριμένου ΣΣ ΚΑΠ, οι παρεμβάσεις στήριξης της κτηνοτροφίας είναι οι ακόλουθες:

- Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων που συμβάλλουν στην Ανταγωνιστικότητα.
- Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών και Διεπαγγελματικών Οργανώσεων στον τομέα της Γεωργίας.
- Συστήματα Ποιότητας Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων.
- Επενδύσεις κυκλικής οικονομίας και ενεργειακές επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
- Ενισχύσεις για την υιοθέτηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία).
- Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων.
- Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος.
- Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις για την προστασία από φυσικές καταστροφές.
- Επενδύσεις κυκλικής οικονομίας και ενεργειακές επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις
- Προστασία διατήρηση και βελτίωση των γενετικών πόρων στην κτηνοτροφία
- Διατήρηση αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- Εγκατάσταση νέων γεωργών
- Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και εκμεταλλεύσεις
- Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση, την εμπορία ή την ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων
- Επενδύσεις στη βιοασφάλεια των παραγωγικών ζώων
- Επενδύσεις για τη βελτίωση της ευζωίας των παραγωγικών ζώων
- Μη παραγωγικές επενδύσεις για τη βελτίωση της ευζωίας των παραγωγικών ζώων
- Μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην αιγοπροβατοτροφία

Ο τομέας της αιγοπροβατοτροφίας, ο τομέας της βοοτροφίας, ο τομέας της πτηνοτροφίας, όσο και αυτός της χοιροτροφίας, εντάσσονται, ως επιλέξιμες δραστηριότητες, στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ της περιόδου 2023-2027, αλλά και σε αυτό του ν.4887/2022 «Αναπτυξιακός Νόμος- Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη» (Α'16).

Η ζωική παραγωγή στη νέα προγραμματική περίοδο ενισχύεται με την Παρέμβαση Π-1.32.3 «Στήριξη Συνδεδεμένου Εισοδήματος στη Ζωική Παραγωγή» στον τομέα του πρόβειου και αίγιου κρέατος και στον τομέα του βοείου κρέατος. Με το εγκεκριμένο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, η συνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη στη ζωική παραγωγή ανέρχεται συνολικά σε 556.190.360 €.

➤ Όσον αφορά στον Πυλώνα I, με τη νέα προγραμματική περίοδο, εξακολουθεί να προβλέπεται χορήγηση της συνδεδεμένης στήριξης:

- στον τομέα του πρόβειου και αίγιου κρέατος [αριθ. 270/170279/2-6-2023 (Β'3702) ΥΑ], με τους ίδιους κατά βάσει όρους επιλεξιμότητας που ίσχυαν και στην ΚΑΠ 2014 - 2020 (ήταν σε ισχύ και κατά τη μεταβατική περίοδο 2021 και 2022), αλλά με αυξημένο προϋπολογισμό που ανέρχεται σε 324.312.360€ (64.862.472,00 € ετησίως).
- στον τομέα βοείου κρέατος [αριθ. 246/153250/19-5-2023 (Β'3477) ΥΑ], όπου οι συνδεδεμένες ενισχύσεις για το βόειο κρέας θα δοθούν μέσω τριών διαφορετικών μέτρων ενίσχυσης (Μέτρο Α, Β και Γ). Ο συνολικός προϋπολογισμός για τα έτη 2023 έως 2027 για το Μέτρο Α ανέρχεται σε 113.400.000€ (22.680.000€ ετησίως), για το Μέτρο Β σε 8.853.000€ (1.770.600€ ετησίως) και για το Μέτρο Γ σε 109.625.000€ (5.711.759€ ετησίως).

Στήριξη Συνδεδεμένου Εισοδήματος στη Ζωική Παραγωγή

Π-1.32.3 «Στήριξη Συνδεδεμένου Εισοδήματος στη Ζωική Παραγωγή»
--

Μέτρο	Συνολικός προϋπολογισμός ενίσχυσης : 556.190.360€
ΜΚ1-32.3-1 - Συνδεδεμένη Ενίσχυση Πρόβειου και Αίγειου κρέατος ανά επιλέξιμο ζώο	324.312.360€
ΜΚ1-32.3-2 - Συνδεδεμένη Ενίσχυση Βοείου Κρέατος ανά επιλέξιμο ζώο (θηλυκό ζώο που έχει γεννήσει στο έτος ενίσχυσης) - Μέτρο Α	113.400.000€
ΜΚ1-32.3-3 - Συνδεδεμένη Ενίσχυση Βοείου Κρέατος ανά επιλέξιμο ζώο (θηλυκά και αρσενικά ζώα ηλικίας 11-12 μηνών) - Μέτρο Β	8.853.000€
ΜΚ1-32.3-4 - Συνδεδεμένη Ενίσχυση Βοείου Κρέατος ανά επιλέξιμο ζώο (αρσενικά και θηλυκά ζώα, για σφαγή σε ηλικία 14-24 μηνών) - Μέτρο Γ	109.625.000€

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2022 ενεργοποιήσαμε έκτακτο Μέτρο (Μέτρο 22) για την χορήγηση ενίσχυσης στην κτηνοτροφία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την Ουκρανική κρίση με πόρους 98,3 εκ. €, σημαντικά αυξημένους σε σχέση με το αρχικά προβλεπόμενο ποσό ύψους 89 εκ. €. Η καταβολή της εν λόγω έκτακτης ενίσχυσης στους δικαιούχους κτηνοτρόφους ολοκληρώθηκε το α' τρίμηνο του 2023.

Όσον αφορά στη στήριξη του ελληνικού επαγγελματικού αλιευτικού στόλου, επισημαίνεται ότι μία από τις βασικότερες αρχές της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) είναι διαχρονικά η διαχείριση της αλιευτικής ικανότητας του στόλου της ένωσης. Με το άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, τέθηκαν οι περιορισμοί για τη διαχείριση της αλιευτικής ικανότητας από τα Κράτη-Μέλη.

Λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις για την κατάσταση των ιχθυοαποθεμάτων με βάση τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, τα Κράτη-Μέλη θεσπίζουν μέτρα για την προσαρμογή της αλιευτικής ικανότητας των στόλων τους στις αλιευτικές τους δυνατότητες, με στόχο την επίτευξη σταθερής και διαρκούς ισορροπίας μεταξύ τους. Η μείωση του αριθμού των σκαφών του ελληνικού επαγγελματικού αλιευτικού στόλου οφείλεται επομένως πρωτίστως στην αναδιάρθρωση του ελληνικού αλιευτικού στόλου στο πλαίσιο της ΚΑΛΠ, που περιλαμβάνει και τη μείωση της αλιευτικής ικανότητας για την προστασία των ιχθυοαποθεμάτων.

Μεταξύ των μέτρων που εφαρμόστηκαν, ήταν και αυτό της οριστικής παύσης - διάλυσης των αλιευτικών σκαφών με οικονομική ενίσχυση, με τη δέσμευση η αλιευτική ικανότητα που αποσύρεται, να μην αντικαθίσταται. Πλην των σκαφών που διαλύθηκαν με οικονομική ενίσχυση, ένας μεγάλος αριθμός σκαφών για σειρά ετών δεν ανανέωνε την αλιευτική του άδεια για διάφορους λόγους, όπως π.χ. λόγω θανάτου του πλοιοκτήτη κ.λπ., με αποτέλεσμα τα σκάφη αυτά να χαρακτηριστούν ως μη ενεργά και να διαγραφούν από το Εθνικό Αλιευτικό Μητρώο. Η αλιευτική ικανότητα των σκαφών αυτών μπορεί να αντικατασταθεί, ως πλεονάζουσα. Επιπλέον, στο πλαίσιο εφαρμογής της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη που δεν δηλώνουν παραγωγή, δεν μπορούν να ανανεώσουν την άδειά τους.

Με το άρθρο 51 του ν.5035/2023 (Α'76) παρέχεται άπαξ ανά σκάφος, κατόπιν υποβολής αιτήματος, η δυνατότητα αύξησης της χωρητικότητας ή και της ισχύος των κινητήρων πρόωσης, στο πλαίσιο διαχείρισης της πλεονάζουσας αλιευτικής ικανότητας, ενώ, με την αριθ. 3406/368489/30-11-2023

(Β'6854) ΥΑ, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του νόμου, ορίζεται το ύψος της συνολικής πλεονάζουσας αλιευτικής ικανότητας σε χωρητικότητα (GT) και ισχύ κινητήρων πρόωσης (kW), η οποία μπορεί να διατεθεί. Στην ίδια ΥΑ θεσπίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια μοριοδότησης και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με τη διαδικασία αξιολόγησης των αιτημάτων που υποβάλλονται από τους πλοιοκτήτες αλιευτικών σκαφών για χορήγηση αύξησης της αλιευτικής ικανότητας. Για την επιλογή των κριτηρίων ελήφθη η γενική εικόνα των τμημάτων του στόλου, ώστε να χορηγηθεί το δικαίωμα αύξησης της αλιευτικής ικανότητας στα τμήματα του στόλου που δεν ασκούν δυναμική αλιεία και σε σκάφη, τα οποία αποδεδειγμένα ασκούν αλιευτικές δραστηριότητες, συμβάλλουν στην αύξηση της αλιευτικής παραγωγής της χώρας και δεν στοχεύουν είδη για τα οποία υπάρχουν στοιχεία ότι βρίσκονται στα όρια υπεραλίευσης.

Βασικό στόχο του νέου θεσμικού πλαισίου αποτελεί, επίσης, η είσοδος νέων σε ηλικία αλιέων και η στήριξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων, όπως ο αλιευτικός τουρισμός. Μελλοντικό στόχο θα αποτελέσει και η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης της έντασης χρήσης καυσίμου ή της συνολικής κατανάλωσης καυσίμου ή η χρησιμοποίηση, ως καύσιμα, πηγών ενέργειας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (δεν υπάρχει ακόμα ετοιμότητα). Στο πλαίσιο του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, ως ανωτέρω, υποβλήθηκαν ήδη στη Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ αιτήματα δυνητικά δικαιούχων, προς αξιολόγηση.

Με την αριθ. 414/2354/12-1-2015 (Β'97) ΚΥΑ, τέθηκαν οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία για τη διενέργεια αλιευτικού τουρισμού από επαγγελματίες αλιείς, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην παράκτια αλιεία. Ο αλιευτικός τουρισμός αποτελεί ένα επιπλέον μέτρο στήριξης της αλιείας των παράκτιων κοινοτήτων και έχει ως στόχο την ενίσχυση του εισοδήματος των αλιέων, στο πλαίσιο ενίσχυσης της πολλαπλής δραστηριότητας. Οι νέες πηγές εισοδήματος από τον αλιευτικό τουρισμό μπορούν να συμβάλουν στη διατήρηση των αλιέων στο επάγγελμα, στην ενίσχυση της ελκυστικότητας του κλάδου για τις μελλοντικές γενιές και στη μείωση της αλιευτικής πίεσης. Στο νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιεργειών, Θάλασσας (Π.ΑΛ.Υ.Θ.) 2021-2027, προβλέπονται δράσεις για την ενίσχυση του αλιευτικού τουρισμού και άλλων δραστηριοτήτων του αλιευτικού τομέα.

Επιπλέον, η ΚΑΛΠ ενθαρρύνει τη δημιουργία Οργανώσεων Παραγωγών, καθώς παρέχει σε αυτές και στα μέλη τους τη δυνατότητα να αναπτύξουν εξατομικευμένες δράσεις και να ενισχύσουν τη θέση των επιχειρήσεων στη αλυσίδα παραγωγής. Επίσης, η συνεκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων στις αποφάσεις διαχείρισης καθιστά δυνατή τη διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου για όσους εξαρτώνται από τις αλιευτικές δραστηριότητες.

Οι επιπτώσεις της αλιευτικής δραστηριότητας στα θαλάσσια οικοσυστήματα είναι σημαντική. Παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά την αλιευτική παραγωγή, μπορεί να είναι ενδεικτικά: η παράνομη αλιεία και η χρήση παράνομων πρακτικών και μεθόδων αλιείας, η ερασιτεχνική αλιεία, η ρύπανση, η κλιματική αλλαγή, η εισβολή ξενικών – χωροκατακτητικών ειδών, η αναβάθμιση του τεχνολογικού εξοπλισμού των σκαφών για τον εντοπισμό ιχθυαποθεμάτων, η αλιεία ανώριμων γεννητικά ατόμων, η καταστροφή λιβαδιών Ποσειδωνίας, το αυξημένο κόστος καυσίμων κ.λπ.

Η ορθολογική διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων και η προστασία των υδρόβιων πόρων είναι βασικοί στόχοι του τομέα Αλιείας, τόσο σε εθνικό όσο και ενωσιακό επίπεδο, που επιτυγχάνονται με τη λήψη ρυθμιστικών – διαχειριστικών μέτρων (όροι και περιορισμοί στην άσκηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων).

Μέτρα που σκοπό έχουν την προστασία των ιχθυαποθεμάτων και κατ' επέκταση της αλιευτικής παραγωγής, ενδεικτικά μπορεί να είναι: χωροχρονικές απαγορεύσεις, περιορισμός της αλιευτικής προσπάθειας για αποθέματα σε κίνδυνο, λήψη διαχειριστικών μέτρων, χρήση επιλεκτικότερων εργαλείων, προστασία περιοχών με συγκέντρωση νεαρών ατόμων ή γεννητόρων, καταγραφή της αλιευτικής παραγωγής, παρακολούθηση της αλιευτικής δραστηριότητας μέσω δορυφορικού

συστήματος καταγραφής στίγματος (VMS), εντατικοποίηση των ελέγχων από τις Λιμενικές Αρχές, αναβάθμιση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Παρακολούθησης Αλιείας (ΟΣΠΑ) για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της αλιευτικής δραστηριότητας. (Η διαδικασία αναβάθμισης του ΟΣΠΑ είναι σε εξέλιξη και αναμένεται να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία στις αρχές του 2025).

Εθνικά πρόσθετα μέτρα θεσπίζονται με Προεδρικά Διατάγματα ή/και Υπουργικές Αποφάσεις, μετά από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας του ΥΠΑΑΤ και κατόπιν γνωμοδότησης του Συμβουλίου Αλιείας, για την εφαρμογή διατάξεων που θεσπίζονται τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και σε επίπεδο Διεθνών Οργανισμών που παρακολουθούν την κατάσταση των αποθεμάτων σε περιφερειακό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, σε εθνικό επίπεδο, έχει θεσμοθετηθεί πληθώρα ρυθμιστικών και διαχειριστικών μέτρων για τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και την προστασία των ιχθυοαποθεμάτων και της αλιευτικής παραγωγής.

Σε ό,τι αφορά στο αυξημένο κόστος των καυσίμων που μπορεί να έχει ως συνέπεια τη μείωση της αλιευτικής παραγωγής, λόγω μείωσης της αλιευτικής προσπάθειας, θέτουμε υπόψη σας ότι τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη δικαιούνται εφόδια, μεταξύ αυτών και καύσιμα, που απαλλάσσονται από δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις (αριθ. Τ1940/41/2003, Β' 516 Απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και αριθ. Α.1154/2021, Β' 2969 Απόφαση Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.).

Αναφορικά με την απρόσκοπτη άσκηση της αλιείας από τα ελληνικά αλιευτικά σκάφη στα χωρικά μας ύδατα, θέτουμε υπόψη σας ότι η Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, επανειλημμένα και σε όλα τα επίπεδα, τόσο ενωσιακό όσο και Διεθνών Οργανισμών, θέτει το θέμα των προκλήσεων και παραβιάσεων από αλιευτικά σκάφη τρίτων χωρών στα χωρικά μας ύδατα, αλλά και των κανόνων της υπεύθυνης αλιείας, αιτούμενη ανάληψη σχετικής δράσης, στο πλαίσιο της νομιμότητας.

Επιπλέον, η Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Εξωτερικών και Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε τακτά χρονικά διαστήματα, στοιχεία αναφορικά με τις διοπτεύσεις αλιευτικών σκαφών τρίτων χωρών σε ελληνικά χωρικά ύδατα, που πραγματοποιούνται από σκάφη της Ελληνικής Ακτοφυλακής και της FRONTEX. Κατόπιν επεξεργασίας του ανωτέρω υλικού τεκμηρίωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με τις ανωτέρω αναφερόμενες συναρμόδιες ελληνικές αρχές, έχει ήδη αναλάβει πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση του ζητήματος. Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω διαδικασία έχει τον χαρακτήρα του απόρρητου.

Αναφορικά με τη χάραξη της ελληνικής Α.Ο.Ζ., σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (1982), η αποκλειστική οικονομική ζώνη (ΑΟΖ) θεωρείται η θαλάσσια έκταση, εντός της οποίας ένα κράτος έχει δικαίωμα έρευνας ή άλλης εκμετάλλευσης των θαλασσιών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ενέργειας από το νερό και τον άνεμο. Γενικά, η ΑΟΖ μίας χώρας εκτείνεται από τα εξωτερικά όρια των χωρικών υδάτων και μέχρι τα 200 ν.μ. (370 χλμ.), τα οποία υπολογίζονται από τις γραμμές βάσης/ baseline (Άρθρο 57 της Σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας), οι οποίες δεν συμπίπτουν ακριβώς με την ακτογραμμή. Η χάραξη της ελληνικής Α.Ο.Ζ. αποτελεί πρωτίστως αρμοδιότητα του Υπουργείου Εξωτερικών.

Για πρώτη φορά μετά από πολλές δεκαετίες προσεγγίζουμε το ζήτημα της αγροτικής εκπαίδευσης με ένα διαφορετικό, ρηξικέλευθο τρόπο ώστε να μπορέσουμε να κάνουμε τα αναγκαία άλματα γνώσης και τεχνολογικής επάρκειας. Στο πλαίσιο αυτό, ως ΥΠΑΑΤ και σε συνεργασία με την Αμερικανική Γεωργική Σχολή θέσαμε τις βάσεις για την αναγέννηση της Γεωργικής Σχολής

Μεσσαράς. Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε μια δομή σύγχρονη, η οποία θα αποτελέσει ένα καινοτόμο κέντρο αγροτικής οικονομίας που θα εμβαθύνει στην έρευνα, στην εφαρμογή σύγχρονων

μεθόδων παραγωγής καθώς και στην παροχή άρτιας εκπαίδευσης προς όφελος των ανθρώπων του πρωτογενή τομέα.

Προς την ίδια κατεύθυνση, μέσα από την αξιοποίηση αλλά και τις παρεμβάσεις μας στο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής -αλλά και υιοθετώντας σύγχρονες και καινοτόμες αντιλήψεις και τεχνολογίες όσον αφορά την επιχειρηματικότητα και τη σχέση της με την αγροτική παραγωγή,- συνθέτουμε ένα νέο, έξυπνο, βιώσιμο, ανταγωνιστικό, ανθεκτικό και έντονα αναπτυξιακό ελληνικό αγροτικό τομέα. Μία ακόμη δράση που βοηθά στη διασύνδεση έρευνας, επιστημονικής γνώσης και πρακτικής εφαρμογής είναι το Σύστημα Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας (AKIS), στο οποίο το ΥΠΑΑΤ επενδύει, προκειμένου να επιτευχθεί κατά το μέγιστο δυνατό η γεφύρωση του χάσματος της πρακτικής εφαρμογής με τη γνώση, την επιστήμη, την εμπειρία αλλά και τα ερευνητικά αποτελέσματα.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το ΥΠΑΑΤ στηρίζει τα συνεργατικά και συνεταιριστικά σχήματα. Ειδικότερα, με το νέο νομοσχέδιο που βρίσκεται προς ψήφιση στη Βουλή:

α) επικαιροποιείται ο ορισμός της αγροτικής εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβάνοντας και τις Ομάδες Παραγωγών. Ακόμη, εξισώνονται οι Ομάδες Παραγωγών με τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, ώστε να επωφελούνται της πρόνοιας αλλά και των διευκολύνσεων που παρέχονται σε αυτές.

β) δίνεται χρονική παράταση έως 30/06/2024 στους αγροτικούς συνεταιρισμούς για να επικαιροποιήσουν τα καταστατικά τους, κατανοώντας τις υγειονομικές δυσκολίες που υπήρχαν τα τελευταία χρόνια και λειτουργούσαν αποτρεπτικά ως προς την πραγματοποίηση των απαραίτητων γενικών συνελεύσεων.

Τέλος, για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 2748/22-1-2024 σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των ήδη απασχολούμενων αλλά και όσων θέλουν να δραστηριοποιηθούν στον αγροτικό τομέα, σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθμ. πρωτ. 4204/9-2-2024 έγγραφο του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Το υπ' αριθμ. πρωτ. 4204/9-2-2024 έγγραφο του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή Δ. Νατσιό
2. Βουλευτή κ. Γ. Ρούντα
3. Βουλευτή κ. Γ. Αποστολάκη
4. Βουλευτή κ. Α. Οικονομόπουλο
5. Βουλευτή κ. Α. Βορύλλα
6. Βουλευτή κ. Ν. Βρεττό

7. Βουλευτή κα Α. Κουρουπάκη
8. Βουλευτή κ. Σ. Τσιρώνη
9. Βουλευτή κ. Κ. Δελβερούδη
10. Βουλευτή κ. Ν. Παπαδόπουλο